

circular economy into the management of resources in the agricultural sector is analyzed, which contributes to the rational use of land and increased production efficiency.

Keywords: *crop production, land, P(S)BO 30 "Biological assets", market price, cost price*

Науковий керівник:
д-р екон. наук, професорка,
професорка кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

УДК 657:658.152.11

Облікове забезпечення руху та оцінки фінансових активів

Ангеліна Орешко,
здобувачка вищої освіти спеціальність 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація. *Висвітлено облікове забезпечення руху та оцінки фінансових активів, що є важливим елементом фінансового управління та бухгалтерського обліку. Визначено основні принципи обліку, які регулюються національними та міжнародними стандартами, зокрема МСФЗ 9. Окрему увагу приділено процесу оцінки фінансових активів та зобов'язань, а також механізмам правильного відображення цих інструментів у фінансовій звітності.*

Ключові слова: *бухгалтерський облік, фінансові інструменти, оцінка активів, міжнародні стандарти обліку та звітності, фінансова звітність, управління.*

Облікове забезпечення руху фінансових активів відіграє ключову роль у сучасній системі фінансового управління та бухгалтерського обліку. Фінансові активи охоплюють широкий спектр інструментів, серед яких грошові кошти, власний капітал суб'єктів господарювання, контрактні права на отримання чи обмін фінансових ресурсів, а також похідні фінансові інструменти. Важливість облікового забезпечення зумовлена тим, що воно ґрунтується на міжнародних стандартах і регулюється відповідними нормативними документами.

Відповідно до Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 32 (МСБО 32), фінансовий актив може включати цінні папери, облігації, свопи, страхові договори та інші інструменти, що мають фінансову вартість та здатність приносити економічні вигоди. Водночас, визначення фінансових активів також

регламентується європейськими директивами, які уточнюють їхні характеристики та особливості обліку в міжнародній практиці. Таким чином, належна організація облікового процесу щодо фінансових активів є необхідною умовою стабільного функціонування підприємств, забезпечуючи відповідність фінансової звітності міжнародним стандартам та вимогам регулюючих органів [1].

Для забезпечення правильного обліку фінансових активів підприємства керуються як міжнародними, так і національними стандартами бухгалтерського обліку. В Україні основними документами, що регламентують облік фінансових активів, є Положення (стандарти) бухгалтерського обліку (П(С)БО) та Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ). Згідно з цими стандартами, операції з фінансовими активами мають бути належним чином відображені в бухгалтерському обліку. Для цього використовуються відповідні бухгалтерські рахунки.

Облік фінансових активів здійснюється за допомогою відповідних бухгалтерських рахунків. Наприклад, рахунок 14 «Довгострокові фінансові інвестиції» використовується для обліку активів, придбаних з метою отримання довгострокового прибутку, а рахунок 35 «Поточні фінансові інвестиції» – для короткострокових фінансових вкладень, що можуть бути реалізовані протягом року. Рух фінансових активів також відображається на рахунках: 31 «Рахунки в банках» (фіксує грошові операції, пов'язані з купівлею чи продажем активів, отриманням дивідендів або відсотків) та 30 «Готівка» (використовується, якщо операції здійснюються готівкою).

Звіт про рух грошових коштів (далі – Звіт) – це документ, що відображає надходження та вибуття грошових коштів за звітний період у результаті таких видів діяльності (п. 3 розд. I НП(С)БО 1) [2]:

- операційна діяльність (основна діяльність підприємства та інші операції, крім інвестиційних і фінансових. Включає процеси, пов'язані з виробництвом і продажем продукції (товарів, робіт, послуг);
- інвестиційна діяльність (придбання та продаж необоротних активів і фінансових інвестицій, які не є еквівалентами грошових коштів);
- фінансова діяльність (операції, що змінюють розмір і структуру власного та позикового капіталу підприємства).

Таким чином, належний облік фінансових активів є не лише важливим для забезпечення точності фінансової звітності [3], але й необхідним для відповідності міжнародним стандартам. Один з таких стандартів — Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 (МСФЗ 9), який регулює облік фінансових інструментів. Стандарт визначає, як саме оцінювати та визнавати фінансові активи та зобов'язання, а також порядок відображення їх змін у звітності підприємства [4]:

- первісна оцінка: фінансові інструменти оцінюються за справедливою вартістю на момент визнання. Якщо не за справедливою вартістю, додаються витрати на придбання чи випуск;

- подальша оцінка активів: після визнання активи оцінюються за справедливою вартістю або амортизованою собівартістю. Для амортизованої собівартості застосовуються правила зменшення корисності та хеджування;
- подальша оцінка зобов'язань: зобов'язання оцінюються за справедливою вартістю або амортизованою собівартістю, з урахуванням хеджування;
- оцінка за справедливою вартістю: визначається за ринковими цінами або методом оцінки, якщо ринок не активний;
- перекласифікація активів: при перекласифікації активів оцінка проводиться за справедливою вартістю на дату перекласифікації;
- прибутки або збитки: прибутки чи збитки за інструментами, оціненими за справедливою вартістю, визнаються в прибутку або збитку, крім випадків хеджування;
- інвестиції в інструменти капіталу: можна обрати подання змін справедливої вартості в іншому сукупному доході для інструментів капіталу, що не утримуються для торгівлі.

Отже, належний облік фінансових активів відіграє ключову роль у забезпеченні фінансової стабільності та ефективного управління підприємством. Він дозволяє правильно відображати всі операції з активами, забезпечуючи їхню відповідність міжнародним та національним стандартам бухгалтерського обліку та звітності. Правильна організація обліку фінансових активів сприяє прозорості фінансової звітності, що є важливим для інвесторів, кредиторів і регуляторних органів. Використання чітко визначених методів оцінки – справедливої вартості, амортизованої собівартості – дозволяє підприємствам приймати обґрунтовані фінансові рішення.

Список використаних джерел:

1. Фінансовий актив | «Дебет-Кредит» - Нормативні документи. «Дебет-Кредит». URL: <https://docs.dtkt.ua/doc/1078.13433.0>.
2. Рух грошових коштів: відображаємо у формі фінансової звітності. ЛІГА:ЗАКОН. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/DG170245>.
3. Потриваєва Н. В., Боєнко М.В. Значення дебіторської заборгованості як складової фінансових активів. Економічний форум. 2015. № 1. С. 262 – 268.
4. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 (МСФЗ 9). Фінансові інструменти. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_016#Text.

Abstract: The article discusses the accounting support for the movement and valuation of financial assets, which is an important element of financial management and accounting. The main accounting principles are defined, which are regulated by national and international standards, particularly IFRS 9. Special attention is given to the process of valuing financial assets and liabilities, as well as the mechanisms for the proper reflection of these instruments in financial reporting.

Keywords: accounting, financial instruments, asset valuation, international accounting and reporting standards, financial reporting, management.

Науковий керівник:
д-р екон. наук, професорка,
професорка кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет

УДК 657.44: 657.2

Теоретичні аспекти формування облікової політики доходів і витрат підприємства

Олександр Охрименко,

здобувач вищої освіти спеціальність 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

***Анотація.** Розглянуто особливості формування облікової політики підприємства, її вплив на фінансову звітність та управління доходами і витратами. Проаналізовано національні та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку щодо визначення доходів і витрат. Окреслено значення правильного вибору методів оцінки активів і зобов'язань для забезпечення точності фінансової звітності.*

***Ключові слова:** бухгалтерський облік, фінансова звітність, національні стандарти, міжнародні стандарти, оцінка активів, управління.*

Формування облікової політики підприємства є критично важливим елементом, що забезпечує правильне відображення економічної діяльності суб'єкта господарювання в фінансових звітах. У сучасних умовах глобалізації та інтеграції України до міжнародних економічних процесів, ефективне формування та впровадження облікової політики стає необхідною умовою для забезпечення прозорості, достовірності і порівнянності фінансової інформації, що використовується різними зацікавленими сторонами. Створення облікової політики має особливе значення для збереження стабільності та розвитку підприємства в умовах економічної динаміки та глобальних змін. Вона повинна чітко визначати основні методи обліку доходів і витрат, які забезпечують правильне відображення економічних операцій і дотримання вимог національних та міжнародних стандартів.

Формування облікової політики доходів і витрат передбачає чітке регламентування процедур бухгалтерського обліку, що сприяє підвищенню ефективності фінансового управління [1, с. 560]. Важливим аспектом цього процесу є впровадження механізмів внутрішнього контролю, відповідність нормативним вимогам та постійний моніторинг фінансових потоків. Бухгалтерський облік забезпечує мінімізацію ризиків шахрайства та помилок через встановлення чітких процедур контролю, розподілу обов'язків,